33866 - Ölü İçin Gözyaşı Dökerek Ağlamak, Ölüye Azap Nedeni olur Mu?

Soru

Ölü için gözyaşı dökerek ağlamak (ölümden) bir süre sonra olsa bile ölüye azap nedeni olur mu?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’den ölünün, ailesinin kendisine bu ağlamasından dolayı azap göreceğini ifade eden Müslim’in *Sahîh*’inde 927’de tahriç ettiği şu hadisten daha fazla rivayet gelmiştir: İbn Ömer hadisine göre Hafsa Ömer’e radıyallahu anhu için ağlamıştı. Ömer ona: “Yavaş ol kızcağızım. Sen Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in: **"*Muhakkak ölüye yakınlarının kendisi için ağlaması sebebi ile azab edilir*"** buyurduğunu bilmiyor musun?” dedi.”

Aynı şekilde Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’den onun ölünün yanında birden çok hadisede ağladığı sabit olmuştur. O hadiselerden biri Buhari’de 2/105’de ve Müslim’de 76/7’de geçen Enes radıyallahu anh’tan gelen hadise göre onun sallallahu aleyhi ve sellem’in, oğlu İbrahim’in ölümü sırasında ağlamış olmasıdır. Aynı şekilde Nebi sallallahu aleyhi ve sellem; Buhari’de 1258’de geçen Enes radıyallahu anh’tan gelen hadise göre kızlarından birinin defni sırasında ağlamıştır. Yine Nebi sallallahu aleyhi ve sellem Buhari’de 1284’te Müslim’de 923’te geçen Usame bin Zeyd radıyallahu anhuma hadisine göre torunlarından birinin vefatı sırasında ağlamıştır.

Eğer denilirse ki: Ağlamayı yasaklayan bu hadislerle bunu mübah kılan diğer hadislerin arasını nasıl bağdaştıracağız?

Cevap: Buhari’nin 7377’de Müslim’in 923’te rivayet ettiği şu hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem bunu açıklamıştır: Usame bin Zeyd’den rivayet edilmiştir: “Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’in kızlarından birinin oğlu vefat etmişti. Allah Resulü'nün gözleri yaş dolunca Sa'd bin Ubade ona: “Bu ne ey Allah'ın Resulü?” dedi. O: **"*Bu Allah'ın kullarının kalplerinde yarattığı bir***

rahmettir ve şüphesiz Allah kulları arasında merhametli olanlara merhamet buyurur" dedi."

Nevevî rahimehullah şöyle der: Yani Sa'd her türlü ağlamanın haram olduğunu, gözün yaşarmasının dahi haram olduğunu zannetmişti. Ayrıca Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in unuttuğunu düşünerek ona hatırlatınca, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de ona sadece ağlayıp gözyaşı dökmenin haram olmadığını, mekruh da olmadığını aksine bir rahmet ve bir fazilet olduğunu, haram olanın feryad edip ağlamak, ağıt yakmak ve bunlarla birlikteki ağlamak ya da sadece bunların birisi ile birlikte ağlamak olduğunu Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şu hadisteki şekliyle bildirdi: "***Şüphesiz Allah gözün yaş akıtması sebebi ile de kalbin üzülmesinden dolayı da azaplandırmaz ama bundan dolayı azaplandırır ya da merhamet eder.***" Bu arada diline işaret buyurdu."

el-Fetevâ, 24/380'de geçtiğine göre Şeyhulislam İbn Teymiyye'ye anne ve kardeşlerin ölüye ağlamalarında bir beis olup olmadığına dair soruldu. O rahimehullah şöyle cevapladı: "Gözün yaşarması ve gönlün hüzünlenmesine gelince… Bunda bir sakınca yoktur. Ancak feyrad ü figan etmek ve ağıt yakmaktan ise nehyedilmiştir."

Ölüye ağlama hususuna gelince… Velev ki bir süre geçtikten sonra bile olsa bu hususta bir mahzur yoktur. Beraberinde feryad ü figan etmeyi ya da ağıt yakmayı yahut Allah teala'nın kaderine karşı öfkelenmeyi beraberinde bulundurmaması şartıyla.

Müslim 976'da Ebu Hureyre radıyallahu anhu'dan şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Nebi sallallahu aleyhi ve sellem annesinin kabrini ziyaret etti. Sonra ağladı ve beraberindekileri de ağlattı. Sonra dedi ki: ***"Rabbimden ona istiğfarda bulunmam hususunda izin istedim bana izin verilmedi. O'ndan onun kabrini ziyaret etmem hususunda izin istedim; izin verdi. Kabirleri ziyaret ediniz. Zira buralar ölümü hatırlatır."***

Allah en doğrusunu bilir.